

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

Α1. *Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.*

- α.** Μια αύξηση της τιμής ενός αγαθού κατά 5% θα οδηγήσει σε μία μείωση της ζητούμενης ποσότητάς του πάνω από 5%, αν η ζήτησή του είναι ελαστική.
- β.** Το μέσο σταθερό κόστος δεν μεταβάλλεται, καθώς μεταβάλλεται η παραγωγή.
- γ.** Οι ανώτατες τιμές επιβάλλονται από το κράτος με σκοπό την προστασία των παραγωγών.
- δ.** Ανθρώπινο κεφάλαιο ονομάζουμε το σύνολο των γνώσεων και ικανοτήτων που αποκτά ο άνθρωπος με τη μόρφωση και την εμπειρία του.
- ε.** Η επιδίωξη της μέγιστης χρησιμότητας αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της συμπεριφοράς του καταναλωτή στη ζήτηση αγαθών.

Μονάδες 15

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Τα αγαθά A και B είναι μεταξύ τους υποκατάστατα. Μία αύξηση της τιμής του αγαθού A, η ζήτηση του οποίου είναι ελαστική, με όλους τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς (*ceteris paribus*), θα έχει ως αποτέλεσμα η συνολική δαπάνη των καταναλωτών:

- α. για το αγαθό A να αυξηθεί
- β. για το αγαθό A να παραμείνει σταθερή
- γ. για το αγαθό B να αυξηθεί
- δ. για το αγαθό B να παραμείνει σταθερή.

Μονάδες 5

A3. Το οριακό προϊόν της εργασίας υπολογίζεται ως εξής:

- α. $\frac{\text{μεταβολή του συνολικού προϊόντος}}{\text{μεταβολή του συνολικού κόστους}}$
- β. $\frac{\text{μεταβολή της ποσότητας της εργασίας}}{\text{μεταβολή του συνολικού προϊόντος}}$
- γ. $\frac{\text{μεταβολή του συνολικού προϊόντος}}{\text{μεταβολή της ποσότητας της εργασίας}}$
- δ. $\frac{\text{μεταβολή του συνολικού κόστους}}{\text{μεταβολή του συνολικού προϊόντος}}$

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Να περιγράψετε το οικονομικό κύκλωμα ενός οικονομικού συστήματος με τη βοήθεια διαγράμματος (μονάδες 20) και να αναφέρετε τα σχόλια που αφορούν τις ροές του (μονάδες 5).

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα αναφέρονται στην παραγωγή και στο κόστος μιας επιχείρησης που λειτουργεί στην βραχυχρόνια περίοδο.

Μονάδες Εργασίας (L)	Συνολικό Προϊόν (Q)	Μέσο Προϊόν (AP)	Οριακό Προϊόν (MP)	Μέσο Μεταβλητό Κόστος (AVC)	Οριακό Κόστος (MC)
0	0	-	-	-	-
1	;	;	8	;	315
2	;	10	;	252	210
3	36	12	16	210	157,5
4	56	14	;	180	126
5	70	;	14	180	;
6	78	13	;	193,8	315

Γ1. Αφού αντιγράψετε τον παραπάνω πίνακα στο τετράδιό σας, να κάνετε τους σχετικούς υπολογισμούς και να συμπληρώσετε τα κενά του.

Μονάδες 9

Γ2. Με βάση τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα, μετά από ποια μονάδα εργασίας ισχύει ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης και γιατί;

Μονάδες 4

Γ3. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης.

Μονάδες 6

Γ4. Να βρείτε την ελαστικότητα προσφοράς, όταν η τιμή μειώνεται από 315 σε 180 (μονάδες 4), και να χαρακτηρίσετε την προσφορά (μονάδες 2).

Μονάδες 6

(Στους υπολογισμούς να διατηρήσετε μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία).

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Για ένα αγαθό με γραμμικές συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς, στη τιμή των 100 ευρώ η ζητούμενη ποσότητα είναι 25 μονάδες και η προσφερόμενη ποσότητα είναι 50 μονάδες. Όταν μεταβάλλεται η τιμή από τα 100 ευρώ προς την τιμή ισορροπίας, η ελαστικότητα ζήτησης είναι -3 και η ελαστικότητα προσφοράς είναι 1.

Δ1. Να βρεθούν οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς.

Μονάδες 12

Δ2. Να βρεθούν η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.

Μονάδες 6

Δ3. Σε ποια τιμή θα έχουμε πλεόνασμα 50 μονάδων;

Μονάδες 7

(Στους υπολογισμούς να διατηρήσετε μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία).

ΟΛΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνο για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
5. **Να μη χρησιμοποιήσετε χαρτί μιλιμετρέ.**
6. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
7. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
8. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 18.00.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΘΕΩΡΙΑΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

- A1.** α. Σωστό, β. Λάθος, γ. Λάθος, δ. Σωστό, ε. Σωστό.
A2. γ
A3. γ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

- B1.** Σχολικό βιβλίο σελίδες 23 – 24, Οικονομικό κύκλωμα

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

- Γ1.** Ισχύουν οι τύποι :

$$AP = \frac{Q}{L}, MP = \frac{\Delta Q}{\Delta L}, AVC = \frac{VC}{Q}, MC = \frac{\Delta VC}{\Delta Q}$$

$$MP_1 = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Rightarrow 8 = \frac{Q_1 - 0}{1 - 0} \Rightarrow \mathbf{Q_1 = 8}$$

$$AP_1 = \frac{Q_1}{L_1} \Rightarrow AP_1 = \frac{8}{1} \Rightarrow \mathbf{AP_1 = 8}$$

$$MC_1 = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} \Rightarrow 315 = \frac{VC_1 - 0}{8 - 0} \Rightarrow \mathbf{VC_1 = 2520}$$

$$AVC_1 = \frac{VC_1}{Q_1} \Rightarrow AVC_1 = \frac{2520}{8} \Rightarrow \mathbf{AVC_1 = 315}$$

$$AP_2 = \frac{Q_2}{L_2} \Rightarrow 10 = \frac{Q_2}{2} \Rightarrow \mathbf{Q_2 = 20}$$

$$MP_2 = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Rightarrow MP_2 = \frac{20 - 8}{2 - 1} \Rightarrow \mathbf{MP_2 = 12}$$

$$MP_4 = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Rightarrow MP_4 = \frac{56 - 36}{4 - 3} \Rightarrow \mathbf{MP_4 = 20}$$

$$AP_5 = \frac{Q_5}{L_5} \Rightarrow AP_5 = \frac{70}{5} \Rightarrow \mathbf{AP_5 = 14}$$

$$MP_6 = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Rightarrow MP_6 = \frac{78 - 70}{6 - 5} \Rightarrow \mathbf{MP_6 = 8}$$

$$AVC_4 = \frac{VC_4}{Q_4} \Rightarrow 180 = \frac{VC_4}{56} \Rightarrow VC_4 = 10080$$

$$AVC_5 = \frac{VC_5}{Q_5} \Rightarrow 180 = \frac{VC_5}{70} \Rightarrow VC_5 = 12600$$

$$MC_5 = \frac{VC_5 - VC_4}{Q_5 - Q_4} \Rightarrow MC_5 = \frac{12600 - 10080}{70 - 56} \Rightarrow \mathbf{MC_5 = 180}$$

Μονάδες Εργασίας (L)	Συνολικό Προϊόν (Q)	Μέσο Προϊόν (AP)	Οριακό Προϊόν (MP)	Μέσο Μεταβλητό Κόστος (AVC)	Οριακό Κόστος (MC)	VC
0	0	-	-	-	-	
1	8	8	8	315	315	
2	20	10	12	252	210	
3	36	12	16	210	157,5	
4	56	14	20	180	126	10080
5	70	14	14	180	180	12600
6	78	13	8	193,8	315	

Γ2. Ο νόμος φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης ισχύει εκεί όπου για πρώτη φορά το οριακό προϊόν (MP) αρχίζει να μειώνεται, δηλαδή μετά τον τέταρτο εργάτη, με την είσοδο του πέμπτου εργάτη.

Γ3. Πίνακας προσφοράς

Συνδ	P	Q _s
A	180	70
B	315	78

$$\mathbf{\Gamma 4.} E_{s_{B \rightarrow A}} = \frac{Q_A - Q_B}{P_A - P_B} \cdot \frac{P_B}{Q_B} \Rightarrow E_{s_{B \rightarrow A}} = \frac{70 - 78}{180 - 315} \cdot \frac{315}{78} \Rightarrow E_{s_{B \rightarrow A}} = 0,24$$

Αφού $E_s < 1$, η ζήτηση είναι ανελαστική.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

P	Q_D	Q_S	E_D	E_S
100	25	50	-3	1

$$\Delta 1. E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_{\text{αρχ}}}{Q_{\text{αρχ}}} \Rightarrow -3 = \frac{Q_D - 25}{P - 100} \cdot \frac{100}{25} \Rightarrow$$

$$-3 = \frac{4Q_D - 100}{P - 100} \Rightarrow 4Q_D - 100 = -3P + 300 \Rightarrow$$

$$4Q_D = -3P + 400 \Rightarrow \boxed{Q_D = -\frac{3}{4}P + 100}$$

$$E_S = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_{\text{αρχ}}}{Q_{\text{αρχ}}} \Rightarrow 1 = \frac{Q_S - 50}{P - 100} \cdot \frac{100}{50} \Rightarrow$$

$$1 = \frac{2Q_S - 100}{P - 100} \Rightarrow 2Q_S - 100 = P - 100 \Rightarrow$$

$$2Q_S = P \Rightarrow \boxed{Q_S = \frac{1}{2}P}$$

$$\Delta 2. Q_D = Q_S \Rightarrow -\frac{3}{4}P + 100 = \frac{1}{2}P \Leftrightarrow -3P + 400 = 2P \Leftrightarrow$$

$$400 = 5P \Leftrightarrow \boxed{P_0 = 80}$$

$$Q_S = \frac{1}{2}P \Rightarrow Q_S = \frac{1}{2} \cdot 80 \Rightarrow \boxed{Q_S = 40}$$

$$\Delta 3. \text{Πλεόνασμα} = Q_S - Q_D \Rightarrow 50 = \frac{1}{2}P - \left(-\frac{3}{4}P + 100\right) \Leftrightarrow$$

$$50 = \frac{1}{2}P + \frac{3}{4}P - 100 \Leftrightarrow 200 = 2P + 3P - 400 \Leftrightarrow$$

$$600 = 5P \Leftrightarrow \boxed{P = 120}$$